

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 29.

ANULU XXIII.

Sabiu in 10²² Aprile 1875.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditor'a foiei, pre afara la e. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditor'a. Pretulu prenumeratiunei penru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte párti ale Transilvaniei s'f pentru provinciile diu Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesen pentru intái'a óra cu 7 cr. sirulu, penru a dóu'a óra cu 5 1/2, cr. si penru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Sessiunea dietei se va terminá in 1/13 Maiu, a. c. Discursulu tronului prin care sesiunea se va inchide este gat'a si ministrulu presied. Wenkheim lu va presentá domnitoriulu spre aprobare in 10 Maiu, la Fiume, unde ministrulu va plecá spre intempinarea domnitoriului.

Nóuele alegeri se voru face in dílele dela 1 pâna 15 Iuliu a. c. adeca mai nainte de secerisii, care estu tempu cu intardiarea vegetatiunei din caus'a frigului, chiaru si pre campia are sa urmeze cu 2 septamáni mai tardiu cá intr'alti ani. Diet'a cea nóua se va intruní cu finea lui Augustu a. c. inse dupa constituirea si alegera delegatiunei se va prorogá pre 6 septamáni.

„Este resbelu in perspectiva?“ se intrebá diurnalulu „Post“ din Berlin, in septamán'a trecuta, mai tóta press'a européna si fremetulu armelor se audiá dejá din departare sunandu a pregatire penru unu nou macelu de sute de mii de ómeni.

Alarm'a s'a mai potolitu, dara nu a amutitu cu totul. Respunsulu ministrului belgianu *d'Aspremont-Lynden* la interpelatiunea deputatului camerei *Dumortier* ne arata ca intre Germani'a si Belgiu mai suntu unele „intielegeri“ de a se face, si asiá pâna acum nu este indreptatitu nimenea a dice cu siguritate déca „intielegerile“ voru duce la o definitiva *intielegere* séu *ne-intielegere*. Penru cá sa cunósca si cetitorii nostri ans'a alarmei reproducem dupa alte foi si noi articulu din „Post“:

„De cáte va septamáni orizontulu politicu s'a intunecatú. Avuramu mai intáiú cumperatorile mari de cai pre socotel'a guvernului francesu, cáror'a guvernulu germanu a trebuitu sa opuna o interdictiune de esportatiune.

Fuseramu apoi isbiti de sporirea considerabila a cadreloru armatei francese, pre care adunarea dela Versailles a votat'o pre ascunsu, cá cu intentiune, intre deliberatiunile relative la crearea nóuei constitutiuni. Apoi a venitu comentariile diuarielor franceses asupr'a viagiului imperatului Austriei la Veneti'a, marturisirile bucuriei fatisia la care s'a datu cu acésta ocaziune.

Intr'o epistola din Vien'a, cu dto de 5 Aprile, pre care „Gazeta de Colonia“ a publicat'o in capulu colóneloru sele, a adunatu la unu locu tóte aceste fapte si a formatu dintr'ensele unu tablou alu intregi situatiuni actuale, care ni s'a presentatu sub unu aspectu fórté seriosu. Dupa acésta corespundintia, este evidentu ca reorganizatiunea armatei franceses este o lucrare ad hoc, adeca saversita penru scopulu unuí viitoriu resbelu, si nu o reforma facuta penru multu tempu nici care sa póta fi suportata multu tempu.

Dupa aceeasi espunere, coalitiunea orleanistiloru si republicaniloru, a cároru opera e constituitiunea, are de trasura de unire pregatirea imediata a resbelului de revansia. In ceea ce privesce pre Austri'a, comitele Andrassy este cu adeveratu partisanu ne-stramutatú alu aliantiei germane, dara o partida care e puternica la curte, si in armata, si mai inainte de tóte in rangurile inaltului cleru, se silesce din

parte-i a aduce, in scopulu unei revansie, o aliantia cu Franci'a, si de a obtiené o compensatiune penru dualismulu actualu, creándu, fia unu federalismu aristocraticu si ierarchicu, fia o centralisatiune aristocratica-ierarchica supsa la influinti'a curtiei.

Nu este dara imposibilu cá membrii acestui partidu sa fi profitatu de voiagiulu imperatului Franciscu Iosifu la Veneti'a spre a sondá pre guvernulu italianu si a sci pâna la ce punctu Itali'a aru putea sa inlocuísca terenulu pre care s'aru formá o intreita aliantia contr'a Germaniei sub egid'a Papei. Dara, dupa corespundintia vienesa a „Gazetei de Colonia“, acestu terenu aru esistá, cáci, intr'unu mare numeru de cercuri oficiale ale Italiei, nu se doresce nimic'a mai viu decátu recunóscrea acestui statu de cátra Pap'a, fia chiaru cu pretiulu unei mari ingratiudini cátra Germani'a.

Astfelu e tabloulu ce ne ofere „Gazeta de Colonia“. Departe de noi ide'a de a contestá esactitudinea intregului tablou. Suntu chiariu in stare de a-lu completá, prin unele trasuri ce ni le procura propriile nóstre observatiuni, pre cându noi considerámu, din contra, alte puncte cá eronate.

Considerámu cá fórté probabilu ca epistol'a fórté cunoscuta a comitelui de Chambord, dela 27 Octombere 1872, epistol'a care aduse dislocarea maioritatiiei dela Versailles, care erá gat'a a votá restauratiunea tronului legitimu, fusese inspirata, in mare parte, de ideea ca primirea acestui tronu aru fi resbelulu imediatu.

Considerámu cá fórté probabilu ca cererea presentata, curendu dupa aceea, de maresialulu de Mac-Mahon, in scopulu de a obtiené penru presidentia sea o durata determinata, pre care in principiu maresialulu voiá s'o ficsezé la 10 ani, emana mai nainte de tóte, din dorinti'a ce nutrea cá sa asiste cá siefu alu statului la resbelulu de revansia si de a dirige cá astfelu operatiunile in aceeasi calitate.

Considerámu ierasi cá fórté probabilu ca in cercurile influente ale armatei franceses, idee'a dominanta este ca o corona trebuie sa fia cucerita pre câmpulu de batalia, séu cá, celu putienu, o armata victoriósa aru fi cea mai apta cá sa decerne acésta coróna. Dara lucrulu in care nu credemú este ca pregatirea imediata a resbelulu de resbunare, sa fi fostu ratiunea care a determinatu aliantia de curendu incheiata intre republicani si orleanisti, pre terenulu legiloru constitutiunale. Avemu prea multa stima penru perspicacitatea siefiloru partidului republicanu spre a ne gandí ca acesti ómeni nu-si spunu ce aru face din republica unu resbelu de revansia condusu sub auspiciile clericalismului si de generali clericali.

Vomu remané, pâna la o schimbare, in punctulu nostru de privire care consista a crede ca motivulu care a determinatu conduit'a republicaniloru a fostu dorinti'a de a legá pre Mac-Mahon cu terenulu legalu alu republicei si de a imprasciá temerile anarchiei care departéza populatiunile republicei si le arunca in bratiele bonapartismului. Socotimu cá indoiosu ca s'aru gasi in camer'a electiva transformata prin nóu'a constituitiune, o majoritate republicanu dispusa a grabí

resbelulu sub conducerea lui Mac-Mahon, si a principiloru d'Orléans. Eata penru ce credemú ca partidulu resbelului in Franci'a viséza deschiderea ostilitátiloru mai nainte de a se disolve actual'a adunare natiunala. Cátu despre observatiunile presentate de „Gazeta de Colonia“, in privinti'a Austriei si Italiei, n'avemu nimicu de adaogatu. Déca dara cauta sa respundemú acum la cestiunea ce amu spusu mai susu: resbelulu e óre in perspectiva? aru trebui sa dicemú: Da, resbelulu e in perspectiva, dara acést'a nu esclude cátu si de putienu faptulu ca nouree se potú risipi.

Cestiunea de a sci, déca intrigele ultramontane in Austri'a voru reusi a resturná pre comitele Andrassy este in sinesii fórté controversabile. Aceea de a sci care va fi efectulu caderei sele asupr'a spiritului populatiuniloru Ungariei, precum si ale Austriei, nu e mai putienu supsa la controversa. Totusi, nu s'aru putea negá posibilitatea de a vedé cercurile militare ale cároru sentimente le a reflectatu scrisóra publicata de curendu de arhiducele Salvatoru, ajungendu a trage dupa sine statulu in actiunea ce ele dorescu. In ceea ce privesce pre Itali'a se scie, ca in cugetulu celei mai mari párti din italieni papalitatea este totuodata si unu inamicu natiunala si unu orgoliu natiunala.

Dorintiele cele mai ardente ale italianiloru aru fi realizate, déca papalitatea, incetándu de a fi unu obstacolu penru statulu natiunala, aru consimti a nu mai fi de cátu orgoliulu natiunei. Si apoi papalitatea nu e altu ce-va in fondu de cátu suprematia universala a prelatuiei italiene, dupa cum dicea mai de una-di deputatulu Gneist. Spre a obtiené cá papalitatea sa renuntie in favórea Italiei la posesiunile sele teritoriale italiene si cá sa nu se mai ingrigésca de cátu de suprematia universala respectata de Itali'a, cea mai mare parte din clasele dirigente italiene aru fi cu totul dispuse a incheiá o aliantia contr'a Germaniei.

Si nu e putienu lucru a luá o asemenea resolutiune in díu'a cându va catá sa fia luata; in momentulu de fatia inse ea nu e inca luata. Nu se scie, déca Franci'a póte intreprinde resbelulu fára a fi sigura de aliantia austro-italiana. Nimicirea acestei aliantie, séu victori'a partidului republicanu aru putea fórté bine sa amáne resbelulu.

Este posibilu cá sa fimú intrebati penru ce supunemú unoru consideratiuni atátu de intinse o posibilitate care póte nu se va realizá si a cárei realizare noi n'o dorimú. Suntu ómeni cari credú ca cându acoperisiulu unei case arde si cându fórté aprópe de casa se afla o compania buna de pompieri, numai trebuie sa se destepte persónele ce dormu in etagele inferióre. Cátu despre ceea ce ne privesce pre noi, nu suntemú de parere ca trebuie sa urmámu acestu consiliu in ceea ce privesce pre populu germanu. Nu credemú ca aru fi bine a se neliniscí spiritele si a se strigá: la arme! Dara nu credemú ierasi ca aru fi cuviinciosu de a ascunde natiunei germáne, situatiunea sea si pericolele cu cari guvernulu seu are a se luptá. E de trebuintia cá sa scimú cu totii a ne face o idee esacta despre situatiunea nóstra si a

ne conformá in fia care di conduit'a nóstra dupa dens'a.

Avemu si adi placerea a constata simpathiele cu cari se ocupa de noi diuariile italiene cari profita si de ocaziunea intalnirii regelui Victoru Emanuelu cu Imperatulu Franciscu Iosifu la Veneti'a, spre a indemná pre guvernulu din Rom'a sa urmeze in cestiunile din orientu si in specialu in cestiunea tractatelor de comerciulu románe aceeasi politica pre care a manifestat'o de curendu si Imperatulu Austro-Ungariei.

Astfelu unu importantu organu din Rom'a, „Gazetta d'Itali'a“, dupa ce vorbesce despre intalnirea si politica pacifica a celoru trei suverani dela Nordu, vine la Itali'a, amintesce principulu natiunalitatiloru care a fostu basea unitatiiei italiene, si se esprima astfelu despre intalnirea dela Veneti'a:

„Este oportunu cá sa fia intima aliantia cu Austro-Ungari'a. Cu tóte acestea e bine cá sa nu servésca numai scopuri negative, ci si mai alesu scopuri positive, sa nu se limiteze numai a impedecá reulu, ci sa favoriseze si mersulu spre bine. De esemplu, o politica concorda intre cele dóue puteri aru fi de mare utilitate in orientu.

„Austro-Ungari'a, cá si Itali'a, nu dorescu cá imperiulu otomanu sa devina prad'a vre-unui cuceritoriu, dara aru voi cá sa sporésca progresulu moralu si materialu alu populatiuniloru crestine din acelu imperiu si cá autonomi'a principatelor crestine care s'au legatu cu densulu de buna voia sa fia pre deplinu asigurata

„Nimeni nu scie mai bine decátu noi italianii cum se castiga progresulu cotidianu printr'o politica adeveratu intielépta. Déca amu facutu Itali'a, acést'a amu obtienut'o tocmai penru ca ne-amú feritu totu-déun'a de a amestecá cestiunile un'a cu alt'a, deosebindu prin simtiulu practiculu care cestiune erá cópta si care trebuia sa remana in a dóu'a linia. Totu asemenea se póte face si in cestiunile orientali. Aru fi absurdu sa voiésca cine-va sa rezolveze intr'o di tóte cestiunile. In polític'a esterna cá si in polític'a parlamentaria este o ordine de di. Cestiunea care este acum in pártile orientului la ordinea dilei este aceea a tractatelor de comerciulu ale Romaniei. Sa terminámu cu dens'a, mai inainte de a ne ocupá de altele.

„Mergendu de acórdú in acésta cestiune, Itali'a si Austro-Ungari'a voru asigurá unu insemnatu progresulu noului statu románu, fára a loví in Sublim'a Pórtá. Nici chiaru Engliter'a nu néga, ca tratativele directe despre conventiunile comerciale cu Romani'a si Serbi'a suntu in natur'a lucrurilor. Russi'a si Germani'a fura de parere ca nu e necesaria nici o autorizatiune a Portiei. Si dejá Austro-Ungari'a a inceputu negociárile cu guvernulu principelui Carolu alu Romaniei.

„Invoirea Italiei cu polític'a ce urméza Austro-Ungari'a de acórdú cu Germani'a si Russi'a in privinti'a tractatelor de comerciulu cu Romani'a si Serbi'a, aru fi, dupa convictiunea nóstra, de o greutate decisiva, si de aceea trebuie sa indemnámu pre guvernulu (italianu) cá urmeze acésta cale logica si utile, profitandu penru acést'a de ocaziunea intalnirii dela Veneti'a.“

„Gazetta d' Itali'a" dela 6 Aprile, vorbindu despre intalnirea dela Veneti'a, definesce caracterulu pacificu alu acestei concertari intre cei doi suverani vecini, si dice, ca concordã cu tendintiele pacifice ale celor trei suverani dela Nordu, dara adauge ca Itali'a 'si reserva libertatea sea de actiune si ca va sustiené in politic'a din afara numai ceea ce va gasi conformu cu principiile si interesele sele, fara a se absorbi in politic'a Occidentului séu a Nordului.

Organulu italianu se felicitã de amicitia si apropierea intima intre Itali'a si Austro-Ungari'a. Venindu la cestiunea Orientului, „Gazetta d' Itali'a" dice :

„Mai alesu cestiunea orientului pôte si trebuie a formã obiectulu convorbirei dela Veneti'a. Chiaru loculu este propriu in acésta privintia. cãci gloriose suntu traditiunile Veneti'e pre mare si pre tiermurile orientale.

„Amu aretatu si alta data interesele comune ce au Itali'a si Austro-Ungari'a in orientu. Trebuie a nu uitã modulu practiculu de a resolvã dificultãtãle un'a câte un'a: punctulu celu mai importantu este de a nu confundã popórele de pre cele doué tiermuri ale Dunarei.

„La indemnurile puterilor in favórea drepturilor natiunei române, Sublimei Porti ii place a raspunde : „Déca eu voi cedé, dupa prim'a concessiune (?) se voru pretinde si altele. Si adese-ori diplomati'a européna dice : „Déca aru fi vorb'a numai de Romani'a, lucrurile aru merge de sine : nu este inse de temutu ca, scotiendu o pétra din edificiu, se va darimã edificiuulu, intregu ?“

— Dar' mai intãiu de tóte, Romani'a este departe de a fi o pétra a edificiuului otomanu ; si alu doilea situatiunea sea este cu totulu diferita de aceea a tieriloru pre care sultanulu le cuceri pre tiermulu dreptu alu Dunarei, pre cându incheiã tractate cu principii români pre tiermulu stãngu.

Români suntu in dreptu a dice Sublimei Porti : „Voi refusatã de a recunósce pre deplinu dreptulu nostru, de-si este scrisu si subscriusu de voi, sub pretestulu ca atunci aru trebui sa recunósceți acela-si dreptu si altor'a, de-si elu nu e scrisu nicairi. Asiã dara suntemu in casulu datorieloru cu politia si fara politia. Platiti fara intãrdiere politia si discutati apoi restulu. Noi care avemu drepturi consacrate prin vechile capitulatiuni si tractatele moderne, nu putem admite cá recunóscearea acestoru drepturi ale nóstre sa aterne de otarirea relativa la cererea altor'a.“

Acestu rationamentu este atãtu de justu, încãtu nu vedemu ce s'aru opune. Elu se aplica asiã de bine la conventiunile comerciale pre care S. Pórta le contestã României, dara care au basea loru juridica in vechi'a autonomia româna, in confirmarea deplinei libertãti comerciale române, si in exercitiulu actualu alu dreptului vamalu romãnu.“

Dupa ce mentionéza despre ide'a unei conferintie europene de care s'a vorbitu in Engliter'a, si care dice ca nu aru fi servitu caus'a justitiei si nu aru fi obtienutu adessiunea puterilor. „Gazetta d' Itali'a conchide astfelu :

„Engliter'a aru face mai bine sa se asociezé cu cele-lalte puteri in ide'a desvoltãrei materiale a României, precum a facutu acum 50 de ani pentru reascarea Greciei. Déca va putea influentiã ce-va asupr'a atitudinei Engliter'e, acést'a va fi de siguru limbajulu identicu ce i-aru tiené Itali'a si Austro-Ungari'a.

„Cine aru fi creditu, cu putieni ani mai inainte, ca Austri'a si Itali'a amice voru merge impreuna in calea progresului, sustienendu aceeași causa?“

Dieta Ungariei.

In siedintia casei reprezentative dela 14 Aprile se discutara raporturile substernute de comisiunea contributiunale asupr'a paragrafiloru ce s'au reieptatu de camera pentru a fi supusi unei nóue stilisãri. §§ 9, 11 si 15 din proiectulu de lege relativu la impunerea contributiunei asupr'a venatului si armeloru de venatu s'au primitu asiã precum i-au testuatu comisiunea a dóu'a óra ; de asemenea si § 2 din proiectulu despre darea dupa interese si renta.

In urma se primã raportulu comisiunei financiale despre spelese ce se receru pentru cladirea castelului de Vaida-Hunyad in suma de 36,671 fl. si raportulu comisiunei pentru computurile finali despre socotelile din 1869. S'au alesu comisiunea de 15 care are sa revideze regulamentul casei. Tóte comisiunile camerei si voru incepe cátu de curendu lucrãrile lor.

In siedintia casei dela 15 Aprile anuncie presidiulu, ca judetiulu cercualu din Szekely-Udvarhely s'a rogatu pentru estradarea deputatului G. Ugron spre a i se intentã unu procesu de pressa. Rogarea se da comisiunei de imunitate.

Ad. Lazar urgéza respunsulu la dóue interpelatiuni ce le a indreptatu densulu dejã de 8 luni cátra ministrulu pentru aপরera tieriei si cátra ministrulu de instructiune.

Notariulu casei de susu Fr. Bathányi aduce nunciulu casei de susu despre proiectele discutate in cas'a boieriloru in tempulu mai recentu. Aceste proiecte se voru substerné Majestãtiei Sele spre sanctiunare. Proiectulu de pensiunare se reiapta la ministrulu de instructiune.

Ministrulu de interne C. Tisza substerné unu raportu despre sistem'a ce are sa se urmeze in casele de nebuni ale tieriei. Camer'a indrumase adeca pre ministrulu de interne sa studieze acést'a afacere si sa substerna unu proiectu despre resultatu. Oratorulu a aflatu cându a luat resortulu unu referatu pregatitu de barbati de specialitate in afacerea acést'a.

Acum nu se potu face indreptãri radicali fiindu de lipsa sume considerabile pentru a esegutã o reforma radicala, totusi oratorulu substerné raportulu spre orientare si spre a implini mandatulu camerei.

Se primescu in a trei'a cetire proiectele despre contributiunile mai susu amintite si in urma se anuncie resultatulu alegerei comisiunei ce are sa revideze regulamentul camerei.

Protocolulu siedintiei se cetesce si autentica stante sessione.

Articulu de lege XXXV. din an. 1874

despre notarii publici regesci.

CAPU IV.

Incetarea pusetiunei de notariu publicu. (Urmare)

§ 44. Inainte de a se estradá licentia mentionata in §-lu precédinte. Tribunalulu i provóca prin anunciu pre toti acéi'a, cari pre bas'a §-lui 173 la cautiune au dreptu legalu de pemnu, ca pretensiunile lor sa le insuedie in decursu de trei luni, cãci la dia contra, fara privire la pretensiuni, se va dispune de estradarea cautiunei.

Acestu anunciu este a se publicã pre spelese proprietariului séu pre alu urmatiloru lui de trei ori in diurnalulu oficialu si déca este, si alu provinciei iéra la tribunalu, precum si la judetiele cercuale de pre teritoriulu acelu'a este a se affige.

Cei ce asupr'a cautiunei au câstigatu dreptu de pemnu, suntu a se incunoscintia deosebi despre acést'a.

Déca notariulu publicu mai nainte si-a avutu activitatea pre teritoriulu altui tribunalu : anunciuulu este a se affige la acelu

tribunalu precum si la judetiele cercuale de pre teritoriulu acelu'a.

§ 45. Déca in urmarea provocãrii mentionate in § precédinte se insinua pretenti, — Tribunalulu defige unu terminu, la care suntu a se citã atãtu pretendentii, cátu si proprietariulu cautiunei, respectivu succesorii acestuia, si încãtu este de lipsa, pentru reprezentarea acestoru din urma se denumesce unu curatoru, iéra conducerea pertractãrii o concrede unui membru judecãtorescu. —

Totu odata din cautiune retiene atãt'a suma, cátu este de lipsa spre deplina acoperire a pretensiuniloru insinuate, pâna cându in privintia acestor'a nu se aduce decisiune finala.

§ 46. In diu'a de pertractare judele esmisu, ascultãndu-i pre cei interesati, face unu computu dupa seri'a de escontentare despre pretensiuni : déca in contra esistintiei sumei séu a seriei acestor'a se facu exceptiuni : încérca impacatiunea ; si déca acést'a nu succede, asupr'a puncteloru de controversa tiene pertractare protocolara in intielesulu §-lui 144, si urmatoriu art. LIV din an. 1868, pre a cárei basa tribunalulu aduce sentintia, si despre sentintia intrata in valóre de dreptu, ori despre impacatiune se incunoscintieza camer'a.

§ 47. Déca notariulu publicu se transferéza : tribunalulu transpune cautiunea pastrata respective partea ei remasa dupa escontentare la acelu tribunalu, in a cáru cercu e statiunea cea nóua a notariulu publ.

Déca din cautiune s'a facutu detragere, séu pentru statiunea cea noua s'aru recere o cautiune mai mare : notar'ulu publicu este datoriu a suplini asediementulu inainte de a-si incepe activitatea.

CAPU V.

Despre competintia notariloru publici in genere.

§ 48. Notariulu nou numitu numai dupa depunerea juramentului oficialu pôte incepe activitatea sea.

Notariulu publicu nu-si pôte continuã activitatea dela decisiunea despre incetarea valida a calitãtiei sele de notariu publicu ori despre suspindere.

§ 49. Notariulu publicu cá atare nu pôte intreveni in cause de acele.

a), in cari persón'a lui este interesata ;

b), in cari suntu interesati : soci'a ori mirés'a lui, consangeni descedinti ori laterali ; mai departe persónele, cari stau cu densulu in rudire laterale, in a dóu'a spitia, séu suntu cuseri in prim'a spitia, cu cari sta in referintia de parinte adoptivu, ori fiu adoptatu,

c) in causele persóneloru cari stau sub tutel'a ori curatel'a densului,

d) in cause de acele, in cari densulu a conlueratu cá judecatoriu.

§ 50. Competintia notariului publicu se estinde asupr'a teritoriului tribunalului reg. unde este statiunea designata pentru densulu.

Competintia notariului publicu din Budapest'a inse se estinde asupr'a teritoriului tribunseloru din Pest'a, Bud'a si districtulu Pestei.

Pãrtile cu tóte acestea se potu servi de ori care notariu publicu, si in acésta privintia nu suntu legati de notarii publici de pre teritoriulu acelu tribunalu, unde locuescu ori unde esiste obiectulu negociatiunei juridice.

§ 51. Nu i este permis notariului publicu a locui afara de statiunea designata pentru densulu, a tiené cancelaria pentru sine ori pentru adjunctulu seu, in urma a implini functiuni oficiale afara de teritoriulu tribunalului.

§ 52. Notariului publicu nu-i este iertatu in casu de functiune oficiala a parasã statiunea sea pre unu tempu mai indelungatu decãtu 3 dile, fara cá despre acést'a sa incunoscintieze pre presedintele camerei notariale. Pentru absentare mai lunga decãtu de 8 dile trebuie sa céra concediu. Camer'a notariala i pôte dá concediu pre 6 septamãni, pre mai multu tempu numai ministrulu de justitia. Déca notariulu publicu absentéza dela statiunea sea mai multu de

14 dile preste terminulu stabilitu in acestu §. densulu este a se provocã prin presedintele camerei, cá in cele 14 dile urmãtoarie sa vina indereptu, ca la dia contra pentru destituirea sea se va incepe procedur'a disciplinaria.

§ 53. Competintia notariului publicu se estinde :

a) la facerea documenteloru publice ;

b) la facerea testamenteloru ;

c) la estradarea certificateloru ;

d) la pastrarea documenteloru si obiecteloru de valóre ;

e) la procedere in cause de lasamentu ;

f) la implinirea esmisiuniloru judecãtoresci.

§ 54. Pentru validitatea negotieloru juridice se recere documentu notariulu :

a) la contracte incheiate intre cei casatoriti pentru regularea referintieloru materiale, mai departe la contractele de vindere, si cumperare, schimbu, rente pre viétia si de imprumutu, incheiate intre socii casatoriti, precum si la alte negotie juridice, prin cari persónele mentionate primescu obligaminte intre sine ;

b) la contracte de donuri incheiate totu intre acele persóne, déca obiectulu donatu nu s'a predatu ;

c) la recunoscintie despre primirea zestrei, estradata ori in favorea sociului de casatoria, ori in alu altui'a ;

d) la tóte negociatiunile juridice, ce le incheia orbii, surdii cari nu sciu serie, ori mutii si surdo-mutii, cari nu sciu serie ; intielegendu se aci si contractele de ereditate, încãtu la incheierea negotiului juridicu acést'a intrevinu in persóna.

Dispusetiunile acestui §. nu se estindu asupr'a cambieloru (politie).

Acele dispusetiuni, prin cari legea afara de casurile aci enumerate la incheierea cutarui negotiu juridicu recere intrevenire judecãtoresca ori notariala, — remanu nealterate.

§ 55. Notariulu este indreptatitu a inaintã ori-ce petitiune in genere la iurisdictioni, iéra la judecatoria numai in cause ce nu se tienu de procesu, dara este datoriu a se subscrie cu mân'a sea propria la fia-care petitiune.

§ 56. Notariulu publicu nu pôte refusã servitiulu seu in causele de competintia sea, déca spre acést'a este recercatu prin pãrti ori este esmisu prin judecatoria. Exceptiunile le stabilesce legea.

In casu de refusare notariulu publicu este datoriu a impartasi in scrisu, causele refusãrei cu pãrtile déca acést'a se cere. Partea cu substernerea acestei declaratiuni pôte recurge la respectivulu tribunalu.

Tribunalulu in acésta cestiune decide finalminte.

§ 57. Notariulu tóte causele, in cari au intrevenitu in calitate de notariu, este datoriu a le tiené in secretu, — cu exceptiunea numai, déca in intielesulu acestei legi este datoriu a dá informatiuni.

Notariulu este obligatu a grigi, cá si adjunctulu seu sa tiena secretulu.

§ 58. Notariulu publicu numai documente publice pôte face, erã documente private de feliu nu — de si spre acést'a aru fi recercatu, cu invoirea imprumutata a pãrtiloru.

§ 59. Notariulu publicu are sa pôte grigia cá afacerea, in carea se recere intrevenirea lui, sa nu fia in contrarietate cu legile.

In acestu casu este datoriu a face atente pãrtile si déca ele totusi remanu pre langa rogarea lor, acést'a o mentiunã in documentulu publicu ; inse la afaceri de acele, cari suntu in contrarietate cu legile criminale, cu ordinea publica, ori cu moralitatea, nu pôte luã parte.

§ 60. Notariulu publicu este datoriu a face documentulu in ori care limba dintre acele la cari densulu prin decretulu seu de numire ori mai tardiu a capetatu indreptãtate.

§ 61. Notariulu inainte de tóte are a se convinge despre vointia pãrtiloru, acést'a a o compune chiaru si determinatu, documentulu a-lu prelege (ceti) inaintea partiloru, si dupa prelegere a face intrebare despre

convoirea lor, si deca este de lipsa, a li espică intielesulu si urmările aceluia.

§ 62. Documentulu este a se scrie pre cōla intrēga, curatu, legibilu, fāra prescurtāri astu-feliu, ca pre partea stanga, sa remana golu unu spatiu cā de dōue degete. Loculu golu din testu este a se umpleacu linii.

§ 63. In documentulu notariulu terminii si numerii suntu a se scrie si cu litere. Dela regul'a acēst'a facu exceptiune: inventariile, documentele despre impartirea moscenirei, notele de espense computurile si calculările, documentele de pretiure si licitatiune.

In documentele de impartire, note de espense, de computuri si de calcula iuni: sumele finale, precum si acele sume ce pārtile le potu pretinde unulu dela altulu — in documintele de pretiure tōte cifrele pretiului precum si in documintele de licitatiunea immobilor, liberārilor si lucrārilor: promissiunea finala totu asemenea suntu a se scrie si cu litere.

Dat'a documentulu notariulu este a se scrie cu litere.

Numerii tipografiei, ai localisării, ai cartii funduale, si ai caselor se potu scrie cu cifre

In casu de provocare la altu documentu: dat'a acestuia, precum si dat'a cutarei ordinatiuni ori legi, numerulu, si paragrafulu se pōte scrie cu cifre.

§ 64. In documentulu publicu nu este iertatu a se scrie nimic'a intre sire, de asupr'a, ori de desubtu. Literile si cuvintele astfeliu scrise suntu fāra valōre.

Dēca intr'unu documentu publicu se arata lipsa de schimbare ori adaugere, acēst'a dimpreuna cu mentionare numerulu cuvintorulu modificate, ori adause se scrie sub semnu (asteriscu) pre partea stānga a documentulu, si este a se subscrie prin notariulu publicu si prin pārti.

Schimbarea ori adaugerea, dupa impregiurāri se pōte pune si la finea documentulu publicu.

In casulu acēst'a pārtile suntu indatorate a dechiarā acēst'a de aprobata, si dēca schimbarea ori adausulu s'au intemplatulu dupa subscrierea documentulu, trebuie sa-lu subscrie de nou.

In casu, dēca acēst'a regula nu se observā, ori-ce schimbare ori adaugere este fāra valōre.

§ 65. In documentulu publicu nu e permisā raderea; la din contra documentulu n'are valōre de autenticitate.

Dēca suntu a se sterge unele cuvinte acēst'a astfeliu trebuie sa se intemple, cā sa fia legibile. Numerulu cuvintorulu sterse este a se insemnā pre partea stānga ori la finea documentulu, si acēst'a insemnare este a se subscrie intocmai cā la schimbare in intielesulu §-lui precedentē. Asupr'a cestiunei, cātu perde documentulu din autenticitate sea, dēca acēst'a regula nu s'au observatu, decide judecatori'a.

§ 66. Dēca documentulu publicu are mai multe pagine, notariulu publicu este datoriu a providea fia-care pagina cu numerulu curinte, si fia-care cōla cu subscrierea sea propria.

Dēca documentulu consiste din mai multe cōle sēu bucāti, — aceste le brosiurēza cu sfōra (atia) si capetele sfōrei se sigilēza pre ultim'a pagina sigilulu notariulu. Totu acēst'a are sa se intemple si cu adnesele cari, in intielesulu legii suntu a se insirā de documentulu publicu.

§ 67. Dēca subscrierea notariulu publicu este a se legalisā la atare documentu spre a se putē intrebuintiā in strainatate: acēst'a subscriere o legalisēza presiedintele tribunalulu, iēra subscrierea acestuia — ministru de justitia.

§ 68. Documintele precum si expeditiunile autentice ale acestor'a facute prin notariulu publicu, dēca ele corespundu recerintiorulu stabilite in acēst'a lege, au valōre de documentu publicu.

Documentulu, care nu corespunde recerintiorulu stabilite prin §§ 7, 48, 49, 51, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, lit. d) e) f) g) 80, 81, 82 si 83 n'are valōre de documentu publicu

Asupr'a intrebării: ore unu documentu

notariulu defectuosu pōte-se considerā de do umentu privatu validu, — decide judecatoriulu in intielesulu legiloru comune.

CAPU VI.

Compunerea documintelor.

§ 69. Notariulu publicu, inainte de a incepe sa pertracteze cu pārtile, sa se silēscā dupa putintia a se convinge despre capacitatea de dispunere a pārtiloru. Dēca in acēst'a s'aru aretā ce-va defectu, ori ingrigirea si pārtile totu-si solicitēza compunerea documentulu ori pertractarea: compunerea nu li-o pōte refusā, este inse datoriu a face amintire in documentu despre defectu resp. ingrigire.

Dēca partea este reprezentata prin plenipotintiatiu — plenipotinti'a, a cārei subscriere trebuie sa fia legalisata, este a se aclude la documentu. Lā purtorii firmelor inprotocolate decisiunea de improcolare este a se aclude documentulu in copia autentica.

§ 70. Notariulu publicu, dēca nu cunōsce in persōna pārtile cu cari are sa tracteze, este datoriu a se convinge despre identitatea lor prin doi martori cunoscuti, ori prin alte date demne de crediementu.

Dēca la pertractare ia parte si altu notariu publicu este destulu cā fia-care parte sa fia cunoscuta unui notariu.

Nu este de lipsa, cā martorii de identitate sa fia martori totu-odata si la negotiatiune. Dela marturi'a de identitate nu suntu eschisi acei'a, cari stau in ore-care corlatiune amintita in § 72, lit. e) fatia de partea, pentru a cārei indentitate ei facu marturia.

§ 71. Presenti'a martorilor la facerea documintelor in genere nu e de lipsa. Dara dēca acēst'a prin legea presinte se recere, sēu dēca atare parte acēst'a o poftesce, — suntu a se chiamā doi martori.

§ 72. Pentru martori in genere se recere, cā sa fia trecuti de 16 ani; pentru martorii negotiatiunei inse cu deosebire se mai recere, cā celu putienu unulu dintre ei sa scia scrie si ceti.

Nu potu fi martori:

a) cari din defectu mentalu ori corporalu nu potu face adeverintia,

b) cari pentru crima o i delietu comisulu din pofta de speculatiune, au fostu judecati,

c) cari pentru marturia mincinosā, ori juramentu falsu (strembu) au fostu pedepsiti sēu stau sub actiune,

d) cari din negotiatiune a s t ē p t a cāstigu,

e) cari cu notariulu publicu, ori cu vre-un'a din pārti stau in atare referintia pomenita in § 49, lit. b) c) sēu suntu in servitiulu notariulu publicu ori in alu unea dintre pārti.

§ 73. Dēca se face intrebuintiare de intrevenirea si a altui notariu, presinti'a martorilor nu e de lipsa.

Inse referintiele memorate in § 49 formēza impedecamentu de escludere si pentru alu doilea notariu publicu.

Facerea documentulu in acestu casu se tiene de competinti'a acelu notariu publicu, care de cātra pārti fu recereatu spre acēst'a; dara este datoriu si celalaltu notariu publicu a grigi, sa se observe regulele.

§ 74. Marturii, respectiv alu doile notariu publicu, in genere numai atunci trebuie sa fia de fatia, cāndu se cetesce documentulu si se subscrie prin parti.

Acesti din urma inse potu pretinde cā presinti'a martorilor resp. unui a doile notariu si la cetirea documentulu sa se delatureze. In acestu casu inse trebuie sa dechiaru cu ocaziunea subscrierei inainte martorilor resp. alu notariulu alu doile, ca li s'a cetitu documentulu, ori ca ei insisi l'au cetitu

§ 75. Dēca atare parte este ōrba, surda, muta, ori surdo-muta; este de lipsa, cā la intregu decursulu actulu sa fia de fatia doi martori, sēu unu alu doilea notariu. Martorii si respectiv alu doile notariu in astu-feliu de casuri nu se potu inlaturā dela actulu cetirei. §§. 76, 77, 78).

§ 76. Surdulu care scie ceti documentulu trebuie sa-lu cetēscā insusi totu-odata sa dechiaru, ca l'a cetitu, si ca l'a aflatu conformu vointiei sele. Acēst'a dechiaratiune

este a se insemnā pre documentu inainte de subscriere.

Dēca surdulu nu scie ceti: afara de martori se mai chiama o persōna carea are increderea surdulu, cu care surdulu tōte vorbi prin semne. La astu-feliu de persōne de incredere nu formēza impedecare impregiurarea ca cu pārtile stau in atare referintia memorata in §. 72 lit. e).

Notariulu publicu este datoriu a se convinge ca surdulu are desteritate in a vorbi prin semne, facendu probe de acele, cari nu se referescu la objectulu cestiunei subversante, si in protocolu trebuie sa se insemne, ca acēst'a s'a intemplatulu.

§ 77. Dēca atare parte este muta sēu surdo-muta: persōna deprinsa in a vorbi prin semne totu-dēun'a este a se chiamā in intielesulu § 76.

Dēca partea scie ceti si scrie documentulu trebuie cā sa-lu cetēscā insusi si totu-odata sa adeverēscā, ca l'a cetitu, si l'a aflatu conformu vointiei sele. Dēca partea nu scie ceti si scrie: suntu a se chiamā dōue persōne esercitate in vorbirea cu semne.

§ 78. Dēca atare parte nu pricepe nici un'a din acele limbe, in cari notariulu este indreptatulu a lucrā: notariulu publicu face documentulu in limb'a ungara cu intrevenirea unui interprete juratu. Referintiele atinse in § 72, si pentru interprete formēza impedecamentu de eschidere.

Dēca partea aduce cu sine o dechiaratiune gat'a scrisa in alta limba, ceea ce notariulu publicu dupa impregiurāri pōte si pretinde, — aceea este a se cōse de documentu dupa regulele §. 80.

In casulu acestui §. presentia a doi martori sēu unui alu doile notariu este necesaria.

§ 79. Introducerea, respectiv clausulu documentulu notariulu trebuie sa cuprinda in sine:

a) numele de botezu, celu familiaru, ori conumele notariulu, si dēca doi notari iau parte, alu ambiloru, precum si calitatea de notariu publicu si loculu resiedintiei sele;

b) numele de botezu, celu familiaru, ori conumele, conditiunea, locuinti'a si calitatea de functiune a pārtiloru, si dēca atare parte este reprezentata, a acestui din urma, precum si a martorilor, persōneloru de incredere, si a interpretilor;

c) notiti'a, ca notariulu publicu cunōsce pārtile in persōna, sēu ca prin ce modalitate s'a convinsu despre identitatea persōnei;

d) adnotatiunea, ca documentulu s'a cetitu inainte pārtiloru sēu ca acelu l'au dechiaratu de conformu vointiei lor;

e) dēca au fostu de fatia si martori: insemnarea, ca documentulu in presentia martorilor s'a cetitu pārtiloru; iēra dēca martorii au fostu delaturati la cetire: adnotarea, ca s'a implinitu ceea ce se ordina in punctulu finale alu §-lui 74;

f) loculu, anulu, lun'a si diu'a actulu, iēra dēca partea ori legea cere: si ōr'a, in care s'a intemplatulu actulu;

g) subscrierea persōneloru memorate sub lit. a) si b), sigilulu oficiale alu notariulu publicu si dēca doi notari au luatulu parte, — alu ambiloru.

Introducerea si clausulu fia cārui documentu notariulu este a se redactā in limb'a ungarēscā. (Va urmā.)

Romania.

Prin decretu cu dat'a din 1 Aprile 1875, Colegiurile electorale pentru alegerea noiloru deputati suntu convocate precum urmēza:

In dilele de 22 si 23 Aprile cur. colegiulu alu IV va alege pre delegatii ceruti de art. 48 din legea electorale.

In dilele de 25 si 26 Aprile, colegiulu I va alege pre deputatulu cerutu de art. 62 din constitutiune.

In dilele de 29 si 30 Aprile, colegiulu III va alege pre deputatii ceruti de art. 62 din constitutiune; si

In dilele de 2 si 3 Maiu, delegatii colegiulu IV voru alege pre deputatulu lor, cerutu de art. 63 din constitutiune.

Cetimu in „Monitoriulu“:

Luni in 31 Martie, s'a inauguratu

in Bucuresci deschiderea clubulu militarulu din a 2-a devisiune teritoriala. Mari'a Sea Domnitoriulu a binevoitu a onorā cu presentia sea acēst'a serbare, la care a asistatu dnii ministrii, d-nii presiedinti ai Adunāriloru legiuitōre si d. primariu alu capitalei.

La 8 ōre si jumetate sēr'a, la sosirea M. S., dōue musici militare au intonatu imnulu, si la capulu cārei a fostu intempinatu de d. generalu Florescu, ministru de resbelu, de d. generalu Zefcari, comandantulu divisiunei, si de d. colonelu Slanicēnu, presiedintele comitetulu oficieriloru.

M. S. Domnulu, strabatendu corpulu oficirescu, in numeru de aprōpe 500, a intratu in salonulu destinatu Mariei Sele, unde erā asteptatu de cei-lalti dni ministri, de dnii presiedinti ai corpuriloru legiuitōrie si de dlu primariu.

La 9 ōre servindu-se unu punch, dlu ministru de resbelu a radicau urmatoriulu toastu:

„Mari'a Ta! Este multu tempu de cāndu corpulu nostru oficirescu simtiā trebuinti'a de a constitui cluburi militare.

„Astadi sub inaltulu patronagiu alu Mariei Tale, cluburile suntu deschise in cele patru divisiuni teritoriale.

„Nu va trece multu tempu si fia-care se va convinge de binefacerele acestei institutiuni.

„In acestu centru vomu vedea stringendu-se din ce in ce mai multu relatiunile si solidaritatea ce urmēza a esistā in marea familia militaria.

„Aci, pre lānga petrecerile demne de unu corpu oficirescu, vomu gasi cu inlesnire si cu economia midilōcele de instructiune ce nu e datu fia-cārui'a a si le procurā.

„Presenti'a Mariei Tale intre noi va dā fia-cārui'a fericiti'a ocaziune de a se apropiā si de a se inspirā de inaltele si patrioticele Mariei Tale cugetāri.

„Acestea resuma scopulu intrunirei nōstre intr'acestu clubu, si nu putemu mai bine inaugurā deschiderea lui, decātu radicandu unu toastu in sanatatea Mariei Tale si a Mariei Sele Dōmnei.“

La acestu toastu, Mari'a Sea a binevoitu a raspunde prin urmatōrele cuvinte:

„Cercurile militare contribuindu a formā intre oficieri noi strinse legaturi si a radicā mai multu, prin dese intruniri, spiritulu de corpu intre densii, me simtu fōrte fericitu de a deschide astadi clubulu garnisōnei.

„Ve multiamescu pentru cuvintele bine simtite ce-mi adresati si urezu cā cercurile militare sa aduca pentru armat'a nōstra rōdele cele mai bune.

„Sa traiēscā armat'a!“

Aceste toastu au fostu urmate de urāri entusiastice si repetite de totu corpulu oficirescu. Dupa acēst'a, Mari'a Sea a visitatu in detaliu localulu clubulu, arangiatu cu multu confortu si iluminatu fōrte frumosu. In urma oprindu-se in unulu din salōnele de biliardu, a binevoitu a jucā mai multe partide, dupa care apoi s'a intrētientu cu unu mare numeru de oficieri pāna la ōrele 10 si jumetate, cāndu, retragendu-se a esprimatu din nou Inalt'a Sea satisfactiune pentru acēst'a frumoșā institutiune, menita a intarī si desvoltā spiritulu de corpu si de fratie intre membrii marei nōstre familii militare.

Din districtulu Cetātiei de pētra in 16 Martiu 1875.

Prea Onorate Domnule Redactoru! Binevoiti ve rogu a dā locu in colōnele pretiuitulu jurnalu „Telegrafulu Romanu“ urmatoriulu factu seversitu aici la noi, din carele inca se va potē informā si convinge incātu-va on. publicu cetitoriu, despre apucaturile si amestecurile cele iesuitice in trebile

noștre religioși, ale unor a dintre confratii noștri uniți. —

Dela seversirea sea din viața a fostului protopopu alu tractulu Cetăției de pétra, Ioanu Greblea, — dupa cum prea bine ve este cunoscutu domnule redactoru — sum incredintiatu din partea Prea Venerabilulu Consistoriu archidieceșanu cu administrare vacantei parochii Fauresci, carea in sensulu dispușetiuniloru sinodali și congresuali din anii trecuți — este statorita de parochia protopresbiterale de o parte; iera de alta parte, dupa comisiunea organizatoria din 1873, otarita de parochia matera — afiliandu-se parochia Leschii și Plopisiulu.

Fatia cu aceste circumstări, — dlu notariu cercualu Alesandru Anc'a, fiulu preotulu gr. cat. din C. Monastoru, cu ocașiunea alegerei primariulu comunale in comun'a Fauresci, a compus in insusi cu propri'a sea mana o suplica falsa in numele poporulu din Fauresci, — câtra Prea Venerabilulu consistoriu archid., in care in modu amenintatoriu se poftesce, cá Preavenerabilu acel'a-si — se sântiesca intru preotu pre Alesandru Cio-casiu clericu in Sabiu, și fara terminarea studioloru clericali, prescrie pentru unu candidat de preotia; aretându, ca subscrisulu, cá administratorele acelei parochii — octroatu din partea Preavenerabilulu Consistoriu archid. nu li-aru implini funcțiunile preotiesci spre indestulirea tuturoru, și ca aru maltratá si deonestá cu obrasnicia pre ori si care din ei; din care cauza, — de cum-va tinerulu clericu mentionatu nu li se va sânti curendu intru preotu; voru fi siliti a-si parasí religiunea strabuna, și voru trece la unire.

Dupa ce si-au subscrisu numele seu in fruntea subscrisiloru cu consiliulu seu apoi au subscrisu pre ceilalti invetiatoriulu Ioanu Goronu pre buni și rei, mici și mari, fara a privi aceea ca au dreptu de parochieni au nu? și fara de a-le esplicá si aretá de-ameruntulu ca ce este cuprinsulu acelei'a? —

Suplic'a mentionata o au tramisu par. adm. protopopescu Ioanu spre a cercetá de este adeveratu seu bá? — carele cu ocașiunea esamenulu tinentu in 10 Martiu a. c. in comun'a Fauresci — a conchiematu sinodulu parochialu, și a intrebatu pre membrii sinodulu parochialu despre cuprinsulu acelei suplici; la care toti au respunsu, cumca ei numai la indemnulu numitulu domnu notariu s'au scrisu in acea rogare, și ca ei numai atát'a au cerutu, ca numai de va fi cu potintia, sa se sântiesca intru preotu desmentionatulu clericu; dara nici decátu nu au disu, ca nu suntu multiemiti cu servitiulu par. adm. parochialu, care le servesce intru tóte spre indestulirea lor; nici ca nefiindu indestuliti — de nu li se va implini dorintia aru trece la unire — despre acést'a nici vorba nu au fostu, dicendu „sa ne feresca Dumnedieu de astu-feliu de cugete și fapte.“ —

Acest'a e faptulu seversitu de câtra domnulu notariu unitu. — Densulu póte trece la ori și care religie, ca noi nu vomu lacramá dupa densulu; inse sa me ierte, dara cu astu-feliu de falsificatiuni și lucruri nete-meinice, dara și adeverate cându aru fi — netienându-se de sfer'a activității se, sa nu mai molestodie pre Consistoriulu nostru archid., carele și are organele se. Meritele și portarea buna numai voru ferici pre amintitulu clericu, inse astu-feliu de intre-prinderi și lucruri neadeverate nici cându. —

Gavriilu Stefu,
Parochu gr. or.

Varietáti.

***** (Multiamita publica.)** Ilustrulu domnu presiedinte alu tribunalulu regescu Nicolau Sustai din Sighisior'a, au binevoitu a doná elevoloru și eleviloru din clasele nostre poporali conf. gr. or. din Sighisior'a o cuantitate insemnata de recușite de scrisu. — precum: pene, ceruse, tablitie, libele de scrisu, române și germáne s. a. —

Acést'a donatiune, cu considerare la paupertatea poporulu nostru au desvoltatu duple simtieminte de bucuria, — pentru care prin acést'a, me sentii pré deobligatu a aduce ilustrulu domnu donante, in numele poporulu respective a filorulu lui cea mai intima și modesta multiamita. —

Demetriu V. Moldovanu,
preotu gr. or. și invetiatoriu primariu in Sighisior'a.

***** Bibliografi'a.** Cea mai noua Carte de bucate a bucatoriei române, franceze germáne, și magiare, cuprinzindu recetele a gati in modulu celu mai potrivit tote bucatele de carne, pesce, verdie (zarzavaturi) și aluaturi (farinacie), supe (zame), sosuri (embame), fripture salate, compoturi (póme ferte), pragiture și confecte, smantanuri, catarigiuri, esintie siodouri galantine inghiatiaturi și beutere fôrte gustóse. etc. cu 15 ilustratiuni silografice pentru artea de transiatu (bucătire.) Ca la 45 cóle (720 pag.) 8° in II tom. celu I (de 20 cóle) au si aparutu, in editur'a lui Frank și Dresandt, Brasieu, de I. C. Hintescu. — Pretiulu de prenum. 2 fl. mai tardiu se va vinde cu 3 fl. — Dela 12 esempl. colectantii primescu unu rabatu.

***** (Dare pentru holtei.)** In statulu Tennessee se va introduce o dare pentru holtei. Legea respectiva ce s'a adusu in statulu memoratu suna: De vreme ce este parerea adunarei generale, ca holteii suntu obiecte corespundietorie pentru urmatórele scopuri, se dispune de câtra adunarea generale a statulu Tennessee: 1) ca holteismulu se dechiara prin acést'a de unu privilegiu și ca totu locuitorulu de seculu barbatescu, care trece de 30 ani, este sanatosu la corpu și la sufletu, și nu se casatoresce pâna la 1 Maiu 1875, trebuie sa platésca o dare de diece dolari. 2) Este detori'a colectoriloru de dare sa pregatésca liste detaiate de dare, in care sa se insemneze etatea, colórea fetiei, marimea și colórea perului și a ochiloru a fia-cârui holteiu.

******* Diarulu World-de-New-York comunica urmatórele amenunte in privintia unei caletorii cu balonulu spre Europ'a: Se scie ca incercarea aeronautulu Donaldson de a trece in Europ'a, prin ajutoriulu curentelor atmosferice cari suflau spre Estu, n'a reesitu; dara rezultatele ce a obtienutu prin esperintiele se au decisu pre D. Barnum se faca o prinsóre cu densulu pentru vér'a anululu curentu, in temeiulu cárei'a aeronautulu s'a invoitu a consacrá servitiile se de desvoltării navigatiunii aeriene, in tempu de 8 luni, pentru o suma de 20,000 dolari. D. Barnum va platí in deosebi și chielu-elile incercárilor.

Se facu dara preparative mari spre a putea determiná intr'unu modu absolutu esistentia unui curinte orientale. Déca esperintiele voru reesi, de siguru ca aeronatul Donaldson va plecá cu balonulu in lun'a Octomvre insocitu și de alti amici, spre a incercá sa tréca oceanulu atlanticu. D. Donaldson se ocupa acum cu incercarea mai multoru balóne de diferite dimensiuni și capabile de a transportá delá 1—12 persóne. Celu mai mare balonu are o capacitate de 70,000 picóre cubice de gazu. „Rom.“

******* Unu accidentu teribilu s'a intemplatu in dilele din urma la colegiulu Saint-Vincent din Senlis (Oise). Căti-va elevi erau intruniti in clas'a

de chimie și faceau diverse combinatiuni, cându totu de odata se audi o detunare puternica. Unu vasu se sparse, aruncându bucáti de sticla in tóta clas'a. Profesorulu și siase elevi fura usioru atinsi, inse celu de alu sieptelea, in etate de 18 ani, fu mai crudu lovit de cátu colegii sei. Acestu nenorocitu tineru primí in fatia sárímaturile și fu atátu de adencu isbitu, încátu erá de temutu ca va perde unu ochiu. Pâna acum acést'a temere nu s'a realizatu: ranitulu, care a fostu transportatu imediatu la Parisu, sufere grozavu; dara se speréza ca și va pastrá vederea neatinsa.

******* Rusii au nisce ciudate obiceiuri in prasniirea serbatoriloru Pasciloru, iéca unulu fôrte curiosu:

In diu'a de Pasci vendiatorii de paseri se plimbla pre tóte stradele, purtendu in colivii de lemnu mai multe feluri de paserele selbatice, cari ciripescu și cauta in tóte pártile sa scape printre zabrele.

Acesti negustori striga: cine voiesce, cine voiesce sa cumpere paserele! Atunci trecatoriulu se apropie, platesce negutietoriulu vre-o 40 de capaice de fia-care parchia, pre cari le ia, dara in locu sa le puna in alta colivie le da drumulu.

Batránii rusi spunu c'acestu obicei insemnéza amintirea originei serbatorii Pasciloru, care dupa evrei, n'a fostu instituitu de cátu pentru a celebrá liberarea poporulu captivu din Egiptu.

******* Mancatu de sióreci. „Le Bulletin francaise“ nareaza ca unu birtasiu de pre strad'a Germain-Pilon a fostu victim'a unei triste intempleri. Acestu intreprindietoriu se coborise in pivnitie, cându de odata, venindu-i ametiéla, cadíu perdiendu-si cunoscintia. Unu ucenicu alu seu, vedindu ca intardiéza de a se întórce si temendu-se de vr'o intempleru nenorocitu, se duse si elu in pivnitia, dara spaimentatu de ceea ce vedíu, se întórse repede și povestí consumatoriloru ca patronulu seu a fostu máncatu de sióreci.

De o cam-data cei ce l'ascultara crediura ca e vr'o mistificare; dara aerulu speriosu alu baiatulu decise pre cáti-va din ei a verificá acést'a strane povestire.

Coborendu-se dara in pivnitia, gasira pre nefericitulu birtasiu lungitu pre pamentu și d'asupr'a-i unu cârdu de sióreci, cari i facusera nisce muscaturi grodriave la mâni, la fatia și la corpu. Indata apoi ranitulu fu radicatu și, chiamându-se unu medicu, i se detera tóte grigirile sciintiei, cari lu adusera insimtire.

Raportu comerciale.

Sabiu 20 Aprile n. Grâu 4 fl. 27 xr. frumosu, 4 fl. 13 xr. mestecat, 3 fl. 73 xr. cualit. infer.; secar'a 2 fl. 80 xr. pâna 2 fl. 53; orzu 2 fl. 67; ovesu 1 fl. 87 pâna 1 fl. 60 xr.; encuruzu (porumbu) 2 fl. 87 xr.; cartofi 1 fl. 47 xr. galé'a austriaca.

Cânep'a 10—20 fl. maj'a.

Linteá 7 fl. 33 xr.; mazarea 5 fl. 33 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie ungi 60 xr., seurté 50 xr., maj'a.

Lenne de focu 8—9 fl. stang. austr.

Carnea de vita 16—20 cr. p., de porc 20—24 xr. Unsórea 79 xr. pâna la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 5,17 Aprile 1875.

Metalicele 5%	70 85
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	75 85
Imprumutulu de statu din 1860	112 10
Actiuni de banca	907 —
Actiuni de creditu	238 50
London	111 20
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	80 25
„ „ „ Temisioreno	78 25
„ „ „ Ardelenesci	77 15
„ „ „ Croato-slavone	80 75
Argintu	103 40
Galbinu	5 24
Napoleonu d'auru (poli)	8 88

Librari'a Socecu et Comp. București.

Calea Mogosioei Nr. 7.

Anuncie aparitiunea primei serii a scrieriloru lui Vasilie Alesandri „Teatru“ 4 volume 8° formatu Charpentieru harthie velina, tipariu elegantu.

De vendiare la tóte librariile din tiéra pre pretiulu de 20 lei noi pentru 4 volume.

Spre finele lunei lui Maiu anulu curentu va aparé seri'a II-a „Poesii“ și pre la finele lui Octomvre seri'a III-a „Prosa“ de d. Vas. Alexandri, câroru serii voru urmá imediatu:

Poesiile lui Dim. Bolintineanu.
(1—3)

† Dr. Ioane Mog'a,
locuesce acum'a definitivu
strad'a urezului Nr. 19 etagiulu I.

Intratulu pria alitióra.

(1—3)

† Neincungjuratu de lipsa la economi'a de vite
† Pravuri de Transilvani'a pentru cai si vite cornute.

Pregatite din celea mai aprobate medilóce de casa, corespundieterie relatiuniloru noștre economice și pusetiunei tierci noștre, cari atátu cá medilocu de cura, cátu și cá medilocu preservativu nu aru trebui sa lipsésca la nici unu economu adeveratu.

Pentru cai:

Contr'a ciumei, sioreceloru și altoru bóle periculóse, precum: caturhoe'a organeloru de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contr'a celoru mai decidiétorie bóle; mai departe servescu pravurile acestea la calu spre crescerea frumósa și-lu sustienu sanetosu și infocat.

Pentru vite cornute:

Contr'a deosebitelor aprinderi și alte bóle, precum: flatu lentia și colica, mai departe la vaci, déca dau lapte putienu și slabu, contr'a marasmei (Abmagerung), contr'a apetitulu perdutu și cu deosebire la vitele de ingrasiatu.

1 Pac. à ¼ Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à ½ Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru oi.

Unu obiectu neapratu de lipsa in economi'a rationale de oi, preparatu din cele mai aprobate și practice medilóce de casa, celu mai bunu medilocu de cura și preservativu contr'a bóleloru epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuriu vermele de plamana (Lungenwurm), calbéza, clorose'a (Anaemie Bleichsucht), tusa, diarhoea, bubatu (versatu) mai departe restitue apetitulu perdutu și vindeca tóte bólele de stomachu și a organeloru din launtru s. a. m.

1 Pac. à ¼ Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à ½ Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru rimatori.

Celu mai aprobatu medilocu de cura pentru rimatori. Curéza diarhoe'a, colic'a, branc'a, precum și feluritele aprinderi. — E de mare folosu și pentru rimatorii de ingrasiatu fiindu ca face apetitu și totu-odata și ingrasiu.

1 Pac. à ¼ Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à ½ Cilo 60 cr. v. a.

Depositulu principálu de espiditiune la ALBERTU VACSHMANN, apotecariu in Borgo-Prundu. (Transilvani'a) mai departe in depositu: in Sidisióra la I. B. Misselbacher et fii, in Clusiu la Carolu Huflesz, in Muresiu-Osiorheiu la Mat Bucher, și in Bistritia la G. M. Textorisu.

(2—3)